

### Zaključak:

- ✓ Nakon boravka u prirodi detaljno pregledajte telo i odeću
- ✓ Pravilno uklonite pričvršćenog krpelja
- ✓ U slučaju uboda krpelja ili pojave karakterističnog crvenila kože obratite se stručnom licu



Za sva pitanja u vezi lajmske bolesti možete se obratiti na adresu: ili telefon:

Laboratorija za medicinsku arahnontomologiju	011/2685-788
Institut za medicinska istraživanja Univerzitet u Beogradu	011/2684-484
Bulevar oslobođenja 18	lokal 110
I sprat, soba 110	
11000 Beograd	

Svakog radnog dana od 9-16 h

### Priredili:

Dr Marija Milutinović, naučni savetnik, rukovodilac  
Laboratorije za medicinsku arahnontomologiju;  
Mr Željko Radulović, istraživač saradnik,  
Mr Snežana Tomanović, istraživač saradnik

### Lajmska bolest (Lyme borreliosis)

Lajmska bolest je obolenje ljudi i domaćih životinja koje prenose krpelji iz roda *Ixodes*. Uzročnici bolesti su bakterije spiralnog oblika - *Borrelia burgdorferi*.

Treba znati da:

- samo određene vrste krpelja prenose borelije,
- nisu svi krpelji inficirani borelijama.

Zato je veoma važno da se u slučaju uboda krpelja obratite stručnom licu radi utvrđivanja vrste krpelja i ispitivanja prisustva borelija u njemu.



**Jedini način da se čovek inficira borelijama je ubod zaraženog krpelja. Zaraženi krpelji prilikom uboda ne prenosi uvek infekciju na čoveka.**

### Prevenција

Krpelji nastanjuju zelene površine – parkove, livade, šume, a relativno kratak period provode pričvršćeni za domaćina hraneći se krvlju. Nakon boravka u prirodi detaljno pregledajte telo (naročito kosmatu deo) i odeću kako bi uočili krpelja.

- Ukoliko dođe do pričvršćivanja, krpelja treba što pre ukloniti, jer se time smanjuje rizik od infekcije.

SCPZ  
Serbian Centre  
for  
Parasitic Zoonoses

University of Belgrade  
Institute for Medical Research  
Dr Subotića 4, P.O.Box 102,  
11129 Belgrade, Serbia  
Phone: +381 11 2685 788,  
Fax: +381 11 2643 691  
www.imb.bg.ac.yu

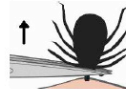
## LAJMSKA BOLEST

### Bolest ljudi i domaćih životinja koju prenose krpelji

#### Kako se zaštititi?

### Kako ukloniti pričvršćenog krpelja?

- Dezinfikovati pincetu alkoholom ili plamenom;
- Uхватiti krpelja pincetom neposredno uz površinu kože;
- Laganim povlačenjem izvucite krpelja iz kože;
- Ukoliko je u koži zaostao deo usnog aparata krpelja, treba ga odstraniti sterilnom iglom;
- Dezinfikovati mesto uboda.



Prilikom uklanjanja krpelja **ne treba:**

- ! **premazivati krpelja hemijskim sredstvima (alkohol, ulje, benzin),**
- ! **gnječiti krpelja i izlagati ga plamenu,**

jer na taj način krpelj povraća crevni sadržaj u domaćina, čime se povećava mogućnost infekcije.

### Kako prepoznati lajmsku bolest?

Lajmska bolest je sistemsko obolenje koje najčešće zahvata kožu, zglobove, nervni sistem i srce. Bolest se javlja u tri faze:

**I faza** – lokalna infekcija, karakteriše se pojavom prstenastog crvenila koje se širi oko mesta uboda (*Erythema migrans*), nekoliko dana ili nedelja nakon infekcije.

**Ubod krpelja je bezbolan i može proći neopaženo**, zato je pojava karakterističnog crvenila kože znak da se obratite lekaru. Eritem može da izostane uprkos infekciji, te se preporučuje da nekoliko nedelja nakon uboda krpelja uradite neki od seroloških testova na prisustvo borelija.

**II faza** – širenje borelija po čitavom organizmu, nastupa nekoliko nedelja nakon infekcije i praćena je povišenom temperaturom, glavoboljom, bolovima u mišićima i zglobovima.

**III faza** – nakon više meseci ili godina, ukoliko se ne leči lajmska bolest dovodi do trajnih oštećenja organizma, invalidnosti, a nekada i do smrti.

**Lajmska bolest se uspešno leči ukoliko se otkrije na vreme!**

